

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 11.9.2018
Sayı : 167

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

22.05.2003 tarih ve 4857 Sayılı İş Kanununda değişiklik yapılmasına dair Kanun teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereği için bilgilerinize sunarım.

Av. Mahmut TANAL
CHP İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Adalet	
Esas Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler	
Tarih :	15 Ekim 2018	Esas No: 2/1004

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
12 Eylül 2018
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
12 Eylül 2018
No: 350014
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE

2003 yılında yürürlüğe giren 4857 Sayılı İş Kanunu'nda Türk İş hukukuna "geçerli nedenle fesih" diye tanımlanan yeni bir fesih türü girmiştir. Alman iş hukukundan alınan bu fesih türü, Türk iş hukukuna uyumlaştırılırken geçerli nedenle yapılmayan fesihleri de geçersiz nedenle fesih olarak tanımlamıştır. Bu hallerde de yargı kararıyla feshin geçerli nedenle yapılmadığının tespiti halinde işçinin işe iadesini düzenlemiştir. Ancak, yapılan düzenleme ile Alman iş hukukundan farklı olarak işçinin feshe karşı korunması davalarında, yaygın adı ile işe iade davalarında, 4857 sayılı İş Yasasının 21. Maddesinin 1. Fıkrası feshin geçersizliğine karar verilmesi halinde işçiye tazminat ödeme ya da işe başlatma konusunda karar verme hakkını işverene bırakmıştır.

Bu düzenleme İş Hukukunun işçiye koruyucu niteliğine aykırıdır çünkü işverene yargı kararını dilediği gibi ve çıkarına en uygun düşecek biçimde kullanma hakkını vermektedir.

Nitekim uygulamada yargı tarafından feshin geçersizliğine karar verilerek işçinin işe iadesine karar verildiğinde işe iade kararlarının büyük bir çoğunluğu işverenlerce uygulanmamakta, işçiye işe başlatmama tazminatı verilmektedir. Dahası, yargı kararlarında genellikle bu işe başlatmama halinde işverenin ödemesi gereken tazminat miktarı 4 aylık ücret tutarında belirlenmektedir. Bu nedenle birçok işveren tazminat ödemeyi tercih etmektedir. Bu nedenle işçinin feshe karşı korunması kanunda yazılı olan ama uygulamada hayat bulmayan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır.

İşçinin Anayasa'nın 49. Maddesinde düzenlenmiş olan çalışma hakkının temel bir hak olduğu gerçeğinden hareketle feshin geçersiz olduğuna hükmedildiğinde işe iade kararını verme hakkı işçiye tanınması gerekir. Bu hakkın işverence yok edilmesine yasa ile olanak sağlamak Anayasa'nın ruhuna ve İş Hukuku'nun özüne aykırı bir düzenlemedir. Anayasa'nın işçiye tanıdığı bu hakkı kullanıp kullanmamak tercihi işverene değil işçiye tanımak daha adil bir düzenleme olacaktır. Söz konusu Yasa teklifimiz ile iş ilişkisini yeniden kurma hakkı ve işe başlama hakkın kullanma hususunda tercihin işçiye verilmesi teklif edilmektedir.

MADDE GEREKÇESİ

MADDE 1- İş Kanunu'nun 21. Maddesi'nin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle İşçinin Anayasa'nın 49. Maddesinde düzenlenmiş olan çalışma hakkının temel bir hak olduğu gerçeğinden hareketle feshin geçersiz olduğuna hükmedildiğinde iş ilişkisini yeniden kurma hakkı ve işe başlama hakkın kullanma hususunda tercihin işçiye verilmesi teklif edilmektedir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

İŞ KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 22.05.2003 tarih ve 4857 Sayılı İş Kanunu'nun 21. Maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İşverence geçerli sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli olmadığı mahkemece veya özel hakem tarafından tespit edildiğinde işe iade veya tazminat almak konusunda tercih yapmak hakkı işçindir. Mahkeme, işçinin seçimlik hakkına göre kararını verir. İşçi tazminat almak hakkını kullanmışsa işverenin işçiye en az dört ve en çok sekiz aylık ücreti tutarında tazminat ödenmesine hükmedilir. İşverenin ödemede gecikmesi halinde işçinin alacağına en yüksek mevduat faizi uygulanır. İşçi işe iade tercihini kullanmışsa kararın kesinleşmesinden itibaren altı iş günü içinde işçinin işe başvurması şartıyla, altı iş günü içinde işe başlatılmaması halinde, iş ilişkisinin devam ettiği kabul edilecek ücreti ve diğer hakları ödenmeye devam edilir.”

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanlığı yürütür.

